

Η τελετή κοπής της Βασιλόπιτας στο Πατριαρχείο Ιεροσολύμων

[Πατριαρχεία](#) / [Πατριαρχείο Ιεροσολύμων](#)

Την Πρωτοχρονιά εορτάζουν σήμερα - σύμφωνα με το Ιουλιανό ημερολόγιο - στο Πατριαρχείο Ιεροσολύμων με τον Πατριάρχη κ.κ. Θεόφιλο, εχθές (31 Δεκεμβρίου 2025/13 Ιανουαρίου 2026) να κόβει την την Βασιλόπιτα.

Κατά την τελετή ο Πατριάρχης Ιεροσολύμων ανέφερε:

«Εἰ δέ καί πολυπειρίαν ποθεῖ τις, [ἡ σοφία] οἶδε τά ἀρχαῖα καί τά μέλλοντα εἰκάζειν, ἐπίσταται στροφάς λόγων καί λύσεις αἰνιγμάτων, σημεῖα καί τέρατα προγινώσκει καί ἐκβάσεις καιρῶν καί χρόνων», (Σοφ. Σολομ. 8,8)· Λέγει ἡ σοφία Σολομῶντος.

Ἐκλαμπρότατε Γενικέ Πρόξενε τῆς Ἑλλάδος κ. Δημήτριε Ἀγγελοσόπουλε,

Σεβαστοί Ἅγιοι Πατέρες καί Ἀδελφοί,

Ἀγαπητοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί.

Ἡ χάρις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τοῦ ἐπισκιάσαντος τήν Παρθένον Μαρίαν, ἐξ ἧς ἐσαρκώθη καί ἐνηνθρώπησεν ὁ Θεός Λόγος, Κύριος δέ ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, συνήγαγε πάντας ἡμᾶς ἐν τῷ ἱερῷ τούτῳ χώρῳ τοῦ Παλαιφάτου ἡμῶν Πατριαρχείου τῶν Ἱεροσολύμων, ἵνα δόξαν καί εὐχαριστίαν ἀναπέμψωμεν τῷ Δημιουργῷ τοῦ σύμπαντος κόσμου ἐπὶ τῇ ἐναλλαγῇ τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς Χρηστότητος Κυρίου, (Πρβλ Λουκ. 4,19 / Ἠσ. 60,2).

Προσέτι δέ συνήγαγεν ἡμᾶς ὁ Πνεύματι ζωοποιηθεὶς Χριστός (πρβλ Α΄ Πέτρ. 3,18), ἐπὶ τῇ σεπτῇ μνήμῃ τῆς κατὰ σάρκα περιτομῆς Αὐτοῦ, ὡς καί τῇ συνεορταζομένη μνήμῃ τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρός ἡμῶν Βασιλείου, Ἀρχιεπισκόπου Καισαρείας Καππαδοκίας τοῦ Μεγάλου τοῦ καί πρὸς τιμὴν αὐτοῦ γενομένης τελετῆς τῆς κοπῆς τῆς ἐπωνύμου αὐτοῦ Βασιλόπιττας.

Ἡ ἐναλλαγή τοῦ ἱστορικοῦ ἡμῶν χρόνου εἰς παρελθόν παρόν καί μέλλον, εἰς ἐξερχόμενον καί εἰσερχόμενον, Παλαιόν καί Νέον, ὡς καί ὁ προσδιορισμός αὐτοῦ ἐκ μέρους τῆς φιλοσοφούσης ἀνθρωπίνης διανοίας παραμένει ἀτελής, ἂν ὅχι παντελῶς ἀδύνατος. «Οὐκ ὑμῶν ἐστι γινῶναι χρόνους ἢ καιρούς, οὐς ὁ Πατήρ ἔθετο ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ, λέγει Κύριος τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ», (πρβλ Πράξ. 1,7).

Κατά δέ τόν Σολομῶντα, ἡ σοφία τοῦ Θεοῦ εἶναι Ἐκείνη, ἡ ὁποία δύναται νά γνωρίζῃ τήν σύστασιν τοῦ κόσμου καί τήν ἐνέργειαν στοιχείων. «Αὐτός γάρ μοι [ὁ Θεός] ἔδωκε τῶν ὄντων γινῶσιν ἀψευδῇ εἰδέναι σύστασιν κόσμου καί ἐνέργειαν στοιχείων, ἀρχήν καί τέλος καί μεσότητα χρόνων, τροπῶν ἀλλαγᾶς καί μεταβολᾶς καιρῶν, ἐνιαυτῶν κύκλους καί ἀστέρων θέσεις», (Σοφ. Σολομ. 7,17).

Εἰς τόν «περί τοῦ Χρόνου» λόγον αὐτοῦ ὁ φιλόσοφος καί μάρτυς Ἰουστῖνος λέγει: «Ὅτι μέν τοίνυν οὔτε κίνησις οὔτε ἄνευ κινήσεως ὁ χρόνος, ἐστι φανερόν. Ἀλλ' ὅτι γενητός ὁ χρόνος καί οὐκ αἰδίδιος, ἡργμένος (= ἔχων ἀρχήν) καί οὐκ ἀναρχος, πεπερασμένος καί οὐκ ἄπειρος, φανερόν ἐστι καί τοῦτο».

Ὁ Μέγας Βασίλειος, εἰς τόν κατὰ Εὐνομίου λόγον αὐτοῦ λέγει: «Αἱ ἡμέραι μέν, καί ὥραι, καί μῆνες, καί ἐνιαυτοί, μέτρα τοῦ Χρόνου εἰσίν, οὐχί μέρη; Χρόνος δέ ἐστι τό συμπαρεκτεινόμενον τῇ συστάσει τοῦ κόσμου διάστημα· ὃ πᾶσα παραμετρεῖται κίνησις, εἴτε ἀστέρων, εἴτε ζώων, εἴτε οὐτινοσοῦν τῶν κινουμένων, καθ' ὃ λέγομεν, ταχύτερον ἢ βραδύτερον ἕτερον ἐτέρου». [καί ἀπλούστερον· αἱ μέν ἡμέραι καί αἱ ὥραι καί οἱ μῆνες καί τά ἔτη εἶναι μέτρα τοῦ Χρόνου καί ὅχι μέρη; Ὁ δέ χρόνος εἶναι διάστημα, τό ὁποῖον ἐκτείνεται μαζί μέ τόν κόσμον ἀπό τῆς

δημιουργίας· ἐντός αὐτοῦ τοῦ διαστήματος μετρεῖται κάθε κίνησις εἴτε τῶν ἀστέρων εἴτε τῶν ζώων εἴτε ὁποιουδήποτε ἄλλου κινουμένου κτίσματος, καί ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῆς τῆς μετρήσεως λέγομεν ὅτι τό ἕνα κινεῖται ταχύτερον ἢ βραδύτερον ἀπό τό ἄλλο].

Μέ ἄλλα λόγια, ἡ ἐναλλαγή τοῦ χρόνου ἀποτελεῖ γεγονός, τό ὁποῖον σηματοδοτεῖ τό διατρεχόμενον διάστημα τῆς κοσμικῆς ἱστορίας τοῦ ἀνθρώπου, πολλῶ δέ μᾶλλον τῆς ἱερᾶς ἱστορίας, ἡ ὁποία ἀποκορυφοῦται ἐν τῷ μυστηρίῳ τῆς θείας Οἰκονομίας, τοὔτέστιν ἐν τῇ ἐνσαρκώσει καί ἐνανθρωπήσει τοῦ Θεοῦ Λόγου τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ.

Τοῦτου ἕνεκεν ἡ ἁγία ἡμῶν Ἐκκλησία, ἀκούουσα εἰς τοὺς ἀγιογραφικούς λόγους τοῦ Κυρίου: «Πνεῦμα Κυρίου ἐπ’ ἐμέ, οὗ εἵνεκεν ἔχρισέ με, εὐαγγελίσασθαι πτωχοῖς ἀπέσταλκέ με, ἐάσασθαι τοὺς συντετριμμένους τὴν καρδίαν... ἀποστεῖλαι τεθραυσμένους ἐν ἀφέσει, κηρῦξαι ἐνιαυτόν Κυρίου δεκτόν», (Ἡσ.61, 1-2/ Λουκ. 4, 18-19), ὅχι μόνον ἐορτάζει τό γεγονός τοῦτο, ἀλλά καί ἐπικαλεῖται τὴν παρά τοῦ Θεοῦ Πατρός εὐλογίαν τοῦ «ἐνιαυτοῦ Κυρίου», λέγουσαν: «Ὁ Πνεύματι ἁγίῳ συνημμένος, ἄναρχε Λόγε καί Υἱέ, ὁ πάντων ὁρατῶν καί ἀοράτων συμπαντουργός καί συνδημιουργός, τόν στέφανον τοῦ ἐνιαυτοῦ εὐλόγησον», (Β’ Κορ. 6.2).

Κατά δέ τὴν ἐπισήμανσιν τοῦ Μελίτωνος Σάρδεων, «Χρόνος μέν ἐστι τό διάστημα, καθ’ ὃ πράττεται τι, καιρός δέ ὁ ἐπιτήδειος τῆς ἐργασίας χρόνος». Διό καί ὁ ἱερός Χρυσόστομος, ἐρμηνεύων τόν ὡς ἄνω Παύλειον λόγον: «ἰδού νῦν καιρός εὐπρόσδεκτος, ἰδού νῦν ἡμέρα σωτηρίας», λέγει: «Καί προφητείας ἀναμνησκει [ὁ Παῦλος] κατεπείγων αὐτοὺς καί συνωθῶν εἰς τό διαστήναι (νά ἐνεργοποιηθοῦν) πρὸς τὴν τῆς οἰκείας σωτηρίας ἀντίληψιν».

Εἰς τοῦτο ἀκριβῶς κατεπείγει καί συνωθεῖ ἡμᾶς ὁ θεῖος Παῦλος, εἰς τό νά ἐνεργοποιηθῶμεν πρὸς τὴν τῆς οἰκείας σωτηρίας ἀντίληψιν. Τοῦτο βεβαίως ἐπιτυγχάνεται ἐν τῷ λειτουργικῷ τῆς Ἐκκλησίας, τοὔτέστιν ἐν τῷ μυστηρίῳ τῆς Θείας Εὐχαριστίας ἔνθα ὁ χρόνος γίνεται καιρός.

Ὁ ἀπόστολος Πέτρος, ἀπαντῶν εἰς τὴν κατ' ἐπίνοιαν θεώρησιν τοῦ χρόνου ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων, τῶν ἐθνικῶν δηλονότι φιλοσόφων λέγει: «Οὐ γάρ σεσοφισμένοις μύθοις ἐξακολουθήσαντες ἐγνωρίσαμεν ὑμῖν τὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ δύναμιν καὶ παρουσίαν, ἀλλ' ἐπόπται γεννηθέντες τῆς Ἐκείνου μεγαλειότητος», (Β'. Πέτρ. 1,16). Οἱ λόγοι οὗτοι τοῦ θεσπεσίου Πέτρου ὑποδηλοῦν καὶ πάλιν ὅτι ὁ χρόνος ὁ γενόμενος καιρὸς ἐν τῷ σώματι τοῦ Χριστοῦ, τούτέστιν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἐδόθη εἰς ἡμᾶς, ἵνα καὶ ἡμεῖς καταστῶμεν διὰ τῆς πίστεως καὶ τῆς φωτιστικῆς δυνάμεως τοῦ ἁγίου Πνεύματος, «ἐπόπται τῆς Ἐκείνου μεγαλειότητος», τούτέστιν -θεωροί τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ.

Τὴν ὁμολογίαν ταύτην τοῦ ἀποστόλου Πέτρου, τὴν ἀναφερομένην εἰς τὸν τοῦ Χρόνου δημιουργόν, Κύριον καὶ Θεόν ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, τὸν καλέσαντα ἡμᾶς εἰς τό θαυμαστόν αὐτοῦ φῶς (πρβ. Α' Πέτρ. 2,9), τό φῶς τό ἀληθινόν (Ἰωαν. 1,9) ἐν τῷ νῦν καιρῷ τῆς ἐναλλαγῆς τοῦ χρόνου, καλούμεθα νά ἀνανήψωμεν κατὰ τὸν ψαλμικόν λόγον: «Ἡ ψυχὴ ἡμῶν ὡς στρουθίον ἐρρύσθη ἐκ τῆς παγίδος τῶν θηρευόντων· ἡ παγὶς συνετρίβη καὶ ἡμεῖς ἐρρύσθημεν», (Ψαλμ. 123,7).

Μέ ἄλλα λόγια, ὁ νῦν καιρὸς τῆς ἐναλλαγῆς τοῦ ἀγιογραφικοῦ χρόνου, εἶναι ὁ κατ' ἐξοχὴν κατάλληλος καιρὸς νά ἀναλογισθῶμεν, κατὰ τὸν Εὐαγγελιστὴν Λουκᾶν, «τὴν εἰς τὸν Θεόν μετάνοιαν καὶ πίστιν τὴν εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν», (Πράξ. 20,21). Καὶ τοῦτο, διότι ζῶμεν εἰς καιροὺς χαλεπούς, εἰς καιροὺς κατὰ τοὺς ὁποίους ἡ ἁμαρτία, τούτέστιν ἡ ἀποστασία, ἡ ἀνομία καὶ ἡ ἐξουσία τοῦ σκότους (Λουκ. 22,53) θεωροῦνται ἐλευθερία δῆθεν, ἐπιβουλεύονται τοιοῦτοτρόπως καὶ διαβάλλουν «τὴν ἐλευθερίαν ἡμῶν ἣν ἔχομεν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ» (Γαλ. 2,4). Ἡ δέ ἀνθρωπότης δοκιμάζεται ἀπὸ πολέμους, διαμάχας καὶ «ἐκ παντός φαύλου πράγματος» (Ἰακ. 3, 16) κατὰ τὸν ἀπόστολον Ἰάκωβον τὸν Ἀδελφόθεον.

Τὴν κατὰ σάρκα Γέννησιν τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐορτάζοντες ὡς καὶ τὴν ἀνατολὴν τοῦ νέου Χρόνου, ἱκετεύσωμεν τὸν Μέγαν τῆς Καππαδοκίας Ἱεράρχην, Ἅγιον Βασίλειον τὸν οὐρανοφάντορα, ἵνα μετὰ τῆς Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας πρεσβεύῃ ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν καὶ ὑπὲρ εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου, ἰδιαίτερος δέ τῆς δοκιμαζομένης καὶ ἐν ἀπορίᾳ περὶ τοῦ πρακτέου εὐρισκομένης Ζώνης τῆς Γάζης καὶ τῆς εὐρυτέρας περιοχῆς τῆς Μέσης Ἀνατολῆς, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ παύσεως τῶν ὡς μὴ ὥφειλε διχοστασιῶν καὶ θεραπειᾶς τῆς διαρραγείσης ἐνότητος τῆς Μιᾶς, Ἀγίας Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Μετὰ δέ τοῦ ὕμνωδοῦ εἵπωμεν: «προαιώνιε Λόγε τοῦ Πατρός, καὶ τὴν σύμπασαν κτίσιν παντοδυνάμω σου λόγῳ συστησάμενος, εὐλόγησον τὸν στέφανον τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς χρηστότητός σου, δωρούμενος εἰρήνην [καὶ τὴν ἐνότητα] ταῖς Ἐκκλησίαις σου». Φύλαττε τὴν ἁγίαν πόλιν Ἱερουσαλήμ, τό εὐσεβὲς Χριστεπώνυμον ἡμῶν ποίμνιον, τὴν Γεραράν Ἀγιοταφικὴν Ἡμῶν Ἀδελφότητα καὶ

τό εὐσεβές γένος καί ἔθνος τῶν Ῥωμαίων Ὁρθοδόξων. Ἀμήν. Εὐλογημένον καί εἰρηνικόν τό Νέον Ἔτος 2026. Ἔτη Πολλά!»

Ακολουθῶς δε ἐψάλη το Απολυτίκιον της εορτῆς της Περιτομῆς του Χριστοῦ: «Μορφὴν ἀναλλοιώτως ἀνθρωπίνην προσέλαβες...» καὶ του Μεγάλου Βασιλείου «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξήλθεν ὁ φθόγγος σου» καὶ ἀκολουθῶς ὁ Μακαριώτατος ἔκοψε τὴν πίττα λέγων: «αἴσιον, εὐτυχές καὶ εἰρηνικὸ το Νέον Ἔτος 2026 καὶ διένειμε αὐτὴν εἰς τοὺς τιμῶντας τὴν τελετὴν, τὸν Γενικὸ Πρόξενο τῆς Ἑλλάδος εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα κ. Δημήτριο Ἀγγελοσόπουλο, τὴν Πρόξενο κ. Ἄνναν Μάντικα, τοὺς Ἀγιοταφίτας Ἀρχιερεῖς, Ἀρχιμανδρίτας, Ἱερεῖς διακόνους καὶ μοναχοὺς, εἰς τὰς μοναχὰς καὶ εἰς πάντας τοὺς συμμετέχοντας.

Ὡς ὁ Μακαριώτατος διένειμε τὴν πίττα οἱ Ἀγιοταφίτες δόκιμοι τῆς Πατριαρχικῆς Σχολῆς Σιών ἐψάλλαν: «ἐμεῖς ἡ νέα γενεὰ τοῦ Παναγίου Τάφου...» καὶ τὰ Πρωτοχρονιάτικα κάλαντα.

Μετά δε τὸ πέρας τῆς τελετῆς ἐπεσκέφθησαν μετὰ τοῦ Σχολάρχου μοναχοῦ π. Βασιλείου τὸν Μακαριώτατον καὶ τὰ μέλη τῆς Ἀγιοταφιτικῆς Ἀδελφότητος ψάλλοντες τὰ κάλαντα εἰς τὰ δωμάτια αὐτῶν.

